

Sygn. akt I Cgg 31/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 listopada 2021 roku

Sąd Okręgowy w Gliwicach I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodnicząca: Sędzia Leokadia Krośniak-Cebulska

Protokolant: Anna Olejnik-Alencynowicz

po rozpoznaniu w dniu 4 listopada 2021 roku w Gliwicach

sprawy z powództwa B. K.

przeciwko (...) z siedzibą w B.

o naprawienie szkody

1. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę **522.736,62** (pięćset dwadzieścia dwa tysiące siedemset trzydzieści sześć 62/100) zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwot:

- **80.000** (osiemdziesiąt tysięcy) zł od dnia 8 maja 2020 roku do dnia zapłaty,
- **442.736,62** (czteryście czterdzieści dwa tysiące siedemset trzydzieści sześć 62/100) złote od dnia 8 czerwca 2021 roku do dnia zapłaty;

2. oddala powództwo w pozostałym zakresie;

3. zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę **5.400** (pięć tysięcy czterysta) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

4. nakazuje pobrać od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Gliwicach kwotę **26.722,26** (dwadzieścia sześć tysięcy siedemset dwadzieścia dwa 26/100) zł tytułem zwrotu opłaty od pozwu i kosztów opinii biegłych.

Sędzia Leokadia Krośniak-Cebulska

Sygn. akt I Cgg 31/19

UZASADNIENIE

B. K. wniósł o zasądzenie od (...) z siedzibą w B. odszkodowania w kwocie 80.000 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty oraz zasądzenie kosztów procesu.

W uzasadnieniu wskazał, że jest użytkownikiem wieczystym nieruchomości gruntowej, na której jest posadowiony budynek mieszkalny położonej w R. przy ul. (...), dla której w SR w Rudzie Śląskiej prowadzona jest KW nr (...). Wskutek ruchu zakładu górniczego doszło do powstania szkód w budynku mieszkalnym i jego otoczeniu. Powód wystąpił do pozwanej z wnioskiem o naprawę szkód górniczych lecz pozwana nie ustosunkowała się do wniosku. Tak więc pozwany wyczerpał przewidziany prawem geologicznym i górniczym tryb ugody przed złożeniem pozwu.

Pozwana w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa oraz zasądzenie kosztów postępowania.

W uzasadnieniu zakwestionowała roszczenie w całości zarówno co do zasady jak i wysokości. Nadto podniosła zarzut braku swojej legitymacji biernej. Skoro KWK (...) nabyła nieodpłatnie od (...) S.A. to co najwyżej może ponosić odpowiedzialność solidarną ze zbywcą ograniczoną z jej strony do wartości nabytego przedsiębiorstwa. Podniosła też zarzut braku związku przyczynowego pomiędzy działalnością KWK (...), a szkodami występującymi na nieruchomości powoda.

Pismem z 13 stycznia 2021 roku powód rozszerzył powództwo do kwoty 522.736,62 zł.

Sąd ustalił:

B. K. jest właścicielem nieruchomości położonej w R. przy ul. (...), dla której w SR w Rudzie Śląskiej prowadzona jest księga wieczysta KW nr (...).

Przed wniesieniem pozwu powód 10 czerwca 2019 roku wystąpił do pozwanej z wnioskiem o naprawę szkód pochodzenia górniczego.

Do dnia wniesienia pozwu pozwana nie złożyła żadnej propozycji w przedmiocie naprawienia szkody chociaż od skierowania przez poszkodowanego roszczenia wobec przedsiębiorcy upłynęło 30 dni.

Biegły z zakresu górnictwa i geologii stwierdził istnienie związku przyczynowego pomiędzy uszkodzeniami obiektu powoda a eksploatacją górniczą. Opinia ta nie była kwestionowana przez strony.

Na wniosek pozwanej o toczącym się procesie Sąd zawiadomił (...) sp. z o.o. Oddział KWK (...), która do sprawy nie przystąpiła.

Z opinii biegłego z zakresu budownictwa i szkód górniczych wynika, że zasadniczą szkodą występującą w budynku mieszkalnym jest jego znaczne wychylenie z pionu o wielkości 25,83 % . Jest to wychylenie niedopuszczalne z uwagi na bezpieczeństwo użytkowania obiektów. Tak duże wychylenie wymaga dokonania naprawy poprzez wykonanie rektyfikacji bryły budynku a jej koszt to **354.703,70** zł. Do tego należy doliczyć koszt usunięcia pozostałych uszkodzeń. Całkowity koszt przywrócenia budynku do stanu poprzedniego wyniósłby **358.262,86 zł** i byłby niższy od wielkości szkody ale ze względów technicznych nie jest możliwe wykonanie rektyfikacji, gdyż budynek powoda przylega do innego budynku należącego do innego właściciela a szczelina dylatacyjna pomiędzy budynkami wynosi zaledwie 6 cm. Sąsiedni budynek też jest wychylony w tym samym kierunku. Wobec powyższego naprawa szkody w budynku mieszkalnym powinna polegać na wypłacie odszkodowania w wysokości **484.015,39** zł netto **czyli 522.736,62** zł brutto zł. Oprócz tego biegły wyliczył koszt naprawy uszkodzeń w nawierzchni na kwotę **833,17** brutto.

Właścicielem KWK (...) w okresie wystąpienia pierwszych uszkodzeń w budynku powoda była (...) S.A. w K.. W lipcu 2016 roku właścicielem kopalni została (...) Sp. z o.o., a w grudniu 2016 roku KWK (...) I nieodpłatnie nabyła pozwana w trybie art. 8 a ust. 1 ustawy o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego

(dowody: okoliczności niesporne a nadto wpis w księdze wieczystej KW nr (...), wniosek k. 11, opinia biegłych k. 63-90,126-232,252-253)

Powyższe ustalenia faktyczne poczyniono na podstawie dokumentów złożonych do akt, których prawdziwości ani autentyczności nikt nie kwestionował oraz fachowych i rzetelnych opinii biegłych. Wprawdzie strona pozwana kwestionowała opinię biegłego za zakresu budownictwa lecz ostatecznie poza zarzutami żadnych wniosków nie złożyła.

Sąd zważył:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości.

Przede wszystkim chybiony jest zarzut pozwanej o rzekomym braku jej legitymacji biernej. Pozwana nabyła zakład górniczy w trybie ustawy z dnia 7 września 2007 r. o funkcjonowaniu

górnictwa węgla kamiennego (Dz. U. z 2015 r. poz. 410 z późn. zm.). Zgodnie z art. 8a 1 ustawy przedsiębiorstwo górnicze może przed dniem 1 stycznia 2019 roku zbyć nieodpłatnie na rzecz przedsiębiorstwa o którym mowa w art. 8 ust. 1 kopalnię, zakład górniczy lub jego oznaczoną część prowadzące wydobywanie węgla kamiennego lub roboty górnicze w celu przeprowadzenia likwidacji. Według art. 8c ust. 2 ustawy z dniem nabycia, o którym mowa w art. 8a ust. 1 przedsiębiorstwo, o którym mowa w art. 8 ust. 1 przejmuje zobowiązania z tytułu szkód spowodowanych ruchem zakładu górniczego, w tym szkód powstałych w wyniku reaktywacji stałych ruchów. Środki na finansowanie tych zobowiązań pochodzą z dotacji budżetowej. Cytowane przepisy stanowią lex specialis do art. 554 k.c. dotyczącego solidarnej odpowiedzialności zbywcy i nabywcy przedsiębiorstwa za zobowiązania związane z prowadzeniem tego przedsiębiorstwa (vide: wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 27 października 2016 r., I ACa 1121/15). Dla powyższej oceny obojętne jest, czy pozwana Spółka nabyła zakład górniczy w całości, czy w wydzielonej organizacyjnie części oraz czy zbywającym była (...) SA, czy jej następcą – (...) Sp. z o.o. Wszelkie uregulowania dokonane pomiędzy tymi podmiotami mają charakter obojętny dla oceny roszczenia powoda.

Zgodnie z art. 144 ust. 1 i art. 146 ust. 1 ustawy Prawo geologiczne i górnicze z dnia 9 czerwca 2011r. (Dz. U. 2020.1064) właściciel nie może sprzeciwić się zagrożeniom spowodowanym ruchem zakładu górniczego, który jest prowadzony zgodnie z ustawą. Może on jednak żądać naprawienia wyrządzonej tym ruchem szkody, na zasadach określonych ustawą. Odpowiedzialność za szkodę ponosi przedsiębiorca prowadzący ruch zakładu górniczego, wskutek którego wystąpiła szkoda. Zgodnie z art. 145, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, do naprawiania szkód, o których mowa w art. 144 ust. 1 i 2 (spowodowane ruchem zakładu górniczego), stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego. Pozwana odpowiada zatem na zasadzie ryzyka (art. 435 k.c. w zw. z art. 145 p.r.g.g. z 2011 roku), tj. niezależnie od winy oraz za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła (art. 361 par. 1 kc w zw. z art. 145 p.r.g.g). W myśl art. 363 § 1 k.c. naprawienie szkody powinno nastąpić, według wyboru poszkodowanego, bądź przez przywrócenie stanu poprzedniego, bądź przez zapłatę odpowiedniej sumy pieniężnej. Jednakże, gdyby przywrócenie stanu poprzedniego było niemożliwe albo gdyby pociągało za sobą dla zobowiązanego nadmierne trudności lub koszty, roszczenie poszkodowanego ogranicza się do świadczenia w pieniądzu.

Powód ostatecznie wniósł o naprawienie szkody poprzez wypłatę odszkodowania w kwocie **522.736,62** zł wyliczonej przez biegłego sądowego z uwzględnieniem podatku VAT w odpowiedniej stawce.

Pozwana konsekwentnie zarzucała, że biegły błędnie ustalił stopień naturalnego zużycia budynku albowiem w jej ocenie, wobec wzniesienia różnych części budynku w różnych latach przy obliczaniu stopnia zużycia naturalnego powinien był zastosować metodę szczegółową elementów scalonych, która pozwala na bezdyskusyjne określenie stopnia zużycia naturalnego. W opinii uzupełniającej biegły ustosunkował się do zarzutu i wyjaśnił, że prawidłowo wyliczył stopień naturalnego zużycia na podstawie oględzin. Pozwana nie podważyła skutecznie twierdzeń biegłego, swojego stanowiska nie poparła żadnymi dowodami.

Z opinii biegłego ewidentnie wynika, że poza uszkodzeniami pochodzenia górniczego stan techniczny budynku jaki i rodzaj zastosowanych materiałów jest dobry. Remonty prowadzone były w sposób prawidłowy. Wystąpienia uszkodzeń pochodzenia nie górniczego nie stwierdzono. Ze względu jednak na wystąpienie szkody górniczej budynek należałoby poddać rektyfikacji, która z kolei nie jest możliwa ze względów technicznych. Bez wątpliwa więc powodowi należy się odszkodowanie pieniężne. Sąd podziela stanowisko Sądu Apelacyjnego w Katowicach, iż wysokość odszkodowania powinna być taka, aby poszkodowany mógł nabyć lub wybudować budynki takie, jakie miał przed wyrządzeniem mu szkody ruchem zakładu górniczego (vide: wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 16 marca 2018 roku, I ACa 912/17) czyli w żądanej kwocie **522.736,62** zł.

Biorąc powyższe pod uwagę orzeczono jak w pkt. 1 wyroku.

O odsetkach orzeczono z mocy art. 481 k.c. Odsetki od kwoty 80.000 zł zasądzono od dnia doręczenia stronie pozwanej opinii biegłego z zakresu górnictwa i geologii. Z tym dniem bowiem ustały wątpliwości co do odpowiedzialności pozwanej za szkodę. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 10 września 2020r., w sprawie IV CSK 181/19 (LEX nr 3061036) orzekł, że możliwe jest żądanie zapłaty odsetek należnych od odszkodowania pieniężnego ***naliczonych od daty poprzedzającej wyrokowanie*** o tym odszkodowaniu, pod warunkiem wykazania, że odszkodowanie w wysokości, od której obliczane są odsetki, było już należne w dacie, od której poszkodowany domaga się odsetek. Jak wynika z opinii biegłego z zakresu budownictwa odszkodowanie w kwocie 80.000 zł było już należne w dacie 8 maja 2020 roku. Odsetki od kwoty 442.736,62 zł zasądzono od dnia doręczenia stronie pozwanej pisma powoda zawierającego rozszerzenie powództwa tj. od 8 czerwca 2021 roku. W pozostałym zakresie powództwo oddalono.

O kosztach procesu orzeczono z mocy art. 98 k.p.c. w zw. z § 2 pkt 6 w zw. z § 19 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych. Nadto obciążono pozwaną nieuiszczonymi kosztami sądowymi. Na koszty te składają się opłata od ostatecznej wartości przedmiotu sporu od ponoszenia której powód był zwolniony z mocy ustawy w kwocie 26.137 zł oraz nieuiszczone w formie zaliczek koszty opinii biegłych, które łącznie wyniosły 8.585,43 zł. Pozwana uiściła 2 zaliczki po 4.000 zł.

Sędzia Leokadia Krośniak-Cebulska